

Vyvěšeno dne: 26. 8. 2026

Svěšeno dne: 9. 9. 2026

Jakub Otevřel, DiS.

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Tomáše Herce a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: **Martin Mang**, zastoupený Mgr. Jakubem Řehořem, advokátem se sídlem Dělnická 3328, Kladno, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 427/31, Brno, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 9. 2024, č. j. 28722/24/5100-41453-712735, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 23. 10. 2025, č. j. 51 Af 12/2024-61,

t a k t o :

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti částku 13 007,50 Kč k rukám jeho zástupce Mgr. Jakuba Řehoře, advokáta se sídlem Dělnická 3328, Kladno, a to do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Ve věci jde o běh lhůty pro stanovení daně podle § 148 odst. 6 daňového řádu, v níž je správce daně oprávněn stanovit daň v důsledku jednání, které bylo předmětem pravomocného rozhodnutí soudu o spáchání daňového trestného činu. Předmětem posouzení je právní otázka, zda se běh této lhůty po dobu řízení před soudem ve správním soudnictví staví podle § 41 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[2] Žalobce byl v době od 17. 2. 2012 do 8. 9. 2021 jednatelem společnosti DEMOSTAVBY s.r.o. (dále jen „společnost DEMOSTAVBY“). Rozsudkem Krajského soudu v Praze (dále jen „krajský soud“) ze dne 6. 2. 2020, č. j. 2 T 64/2017-19195, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 8. 9. 2021, sp. zn. 3 To 10/2021, byl spolu s dalšími osobami uznán vinným zvláště závažným zločinem zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 240 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3 trestního zákoníku, ve znění účinném do 30. 6. 2016, ve formě pomoci podle § 24 odst. 1 písm. c) trestního zákoníku, dílem dokonaným, dílem ve stadiu pokusu podle § 21 trestního zákoníku. Trestného jednání se žalobce dopustil stručně řečeno tím, že se vědomě podílel na trestné činnosti organizované skupiny osob

založené za účelem soustavného získávání prospěchu vylákáváním neoprávněných odpočtů daně z přidané hodnoty. Za to byl odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání 5 roků, k jehož výkonu byl zařazen do věznice s ostrahou, a byl mu uložen peněžitý trest v počtu 70 denních sazeb po 5 000 Kč, tedy v celkové výši 350 000 Kč, a trest zákazu činnosti spojený s výkonem funkcí ve statutárních orgánech obchodních společností a družstev na dobu 5 roků.

[3] Finanční úřad pro Středočeský kraj (dále jen „prvostupňový správce daně“) sedmi dodatečnými platebními výměry ze dne 7. 6. 2016 doměřil společnosti DEMOSTAVBY daň z přidané hodnoty za zdaňovací období měsíců ledna až července roku 2014. Tato daň zůstala neuhrzena i přes upomínku správce. Společnost DEMOSTAVBY byla následně zrušena s likvidací a správce daně žádné prostředky nezískal ani z její likvidace, přestože měl k jejímu obchodnímu závodu zřízeno zástavní právo. Dne 4. 5. 2023 byla tato společnost vymazána z obchodního rejstříku.

[4] Jelikož měl prvostupňový správce daně za splnění podmínky ručení podle § 171 daňového řádu ve spojení s § 159 odst. 3 občanského zákoníku, vydal za použití § 148 odst. 6 daňového řádu výzvu k zaplacení daňového nedoplatku ručitelem ze dne 31. 5. 2022, č. j. 3210513/22/2110-00540-209704 (dále jen „ručitelská výzva“). Tou vyzval žalobce k uhrazení nedoplatku společnosti DEMOSTAVBY na dani z přidané hodnoty za zdaňovací období měsíců ledna až července roku 2014 včetně příslušenství. Celková výše nedoplatku činila 6 143 066 Kč.

[5] Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) rozhodnutím ze dne 31. 3. 2023, č. j. 12024/23/5100-41453-711400 (dále jen „první rozhodnutí stěžovatele“), zamítl odvolání žalobce proti ručitelské výzvě, kterou současně potvrdil. Krajský soud rozsudkem ze dne 14. 12. 2023, č. j. 51 Af 7/2023-75, zamítl žalobu žalobce proti prvnímu rozhodnutí stěžovatele, Nejvyšší správní soud (dále též „NSS“) však ke kasační stížnosti žalobce obě tato rozhodnutí rozsudkem ze dne 18. 6. 2024, č. j. 10 Afs 4/2024-38, č. 4620/2024 Sb. NSS, zrušil.

[6] Nejvyšší správní soud neshledal, že by právo na vydání ručitelské výzvy bylo prekludováno, neboť lhůta pro stanovení daně podle § 148 odst. 6 daňového řádu uplynula až dne 31. 12. 2023. Nepřisvědčil ale názoru krajského soudu i stěžovatele, že § 159 odst. 3 občanského zákoníku pouze vymezuje rozsah ručení podle § 171 daňového řádu. Ve věci se bylo třeba zabývat také námitkou promlčení. Pokud by totiž v důsledku promlčení zanikla povinnost žalobce jako voleného orgánu nahradit společnosti DEMOSTAVBY způsobenou škodu, zanikl by tím jeden z předpokladů existence zákonného ručení podle § 159 odst. 3 občanského zákoníku. V důsledku toho by ve smyslu § 171 odst. 1 daňového řádu jiný zákon žalobci povinnost ručení nadále neukládal, což by použití tohoto ustanovení znemožnilo. Právě z tohoto důvodu Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu i první rozhodnutí stěžovatele zrušil a zavázal jej k řádnému posouzení námitky promlčení odpovědnosti za škodu způsobenou společností DEMOSTAVBY, jakož i k případnému posouzení, zda námitka promlčení nebyla uplatněna v rozporu s dobrými mravy. Zbývající námitky neshledal důvodnými a ztotožnil se s posouzením krajského soudu. Žalobce způsobil společnosti DEMOSTAVBY porušením péče řádného hospodáře škodu. Tím, že umožnil vyvedení jejího majetku, rovněž znemožnil uhrazení doměřené daně. Případné nahrazení škody by musel prokázat žalobce, což neučinil.

[7] Stěžovatel v záhlaví uvedeným rozhodnutím (dále jen „druhé rozhodnutí stěžovatele“) odvolání žalobce znovu zamítl. I tentokrát shledal, že podmínky pro použití § 171 daňového řádu byly naplněny, včetně trvajících povinností ručení podle § 159 odst. 3 občanského zákoníku, a nepřisvědčil námitce promlčení ručitelského závazku. Vzhledem k tomu, že nebylo osoby oprávněné podat za společnost DEMOSTAVBY žalobu o náhradu škody, jejíž zájmy by nebyly v rozporu se zájmy této společnosti, subjektivní promlčecí lhůta dokonce ani nezačala plynout.

pokračování

Neuplynula ani patnáctiletá objektivní promlčecí doba podle § 636 odst. 2 občanského zákoníku, za jejíž počátek stěžovatel považoval jednotlivé debetní platby a výběry hotovosti z bankovního účtu společnosti jako okamžik vzniku škody. V uplatnění námitky promlčení navíc stěžovatel shledal rozpor s dobrými mravy. Právě žalobce v postavení většinového společníka zapříčinil, že nebylo jiné osoby oprávněné k uplatnění práva na náhradu škody. Stěžovatel neshledal důvodnou ani námitku uplynutí lhůty pro stanovení daně. Lhůta podle § 148 odst. 6 daňového řádu je zvláštní prekluzivní lhůtou, na kterou se nepoužijí pravidla běhu lhůty pro stanovení daně ani související přechodné ustanovení. Nic proto nebrání použití § 41 s. ř. s. S ohledem na předchozí soudní řízení tak lhůta podle § 148 odst. 6 daňového řádu neuplynula.

[8] Žalobce napadl druhé rozhodnutí stěžovatele žalobou, na jejímž základě jej krajský soud spolu s jemu předcházející ručitelskou výzvou napadeným rozsudkem zrušil. Učinil tak z toho důvodu, že tato rozhodnutí nabyla právní moci až po 31. 12. 2023, kdy uplynula lhůta podle § 148 odst. 6 daňového řádu. Podle rozsudku rozšířeného senátu ze dne 1. 11. 2023, č. j. 9 Afs 95/2021-64, č. 4543/2024 Sb. NSS, se § 41 s. ř. s. v oblasti daní nepoužije a ke stejnému závěru dochází odborná literatura. I když Nejvyšší správní soud ve zrušujícím rozsudku zavázal stěžovatele k tomu, aby se v dalším řízení zabýval otázkou promlčení nároku na náhradu škody, nelze v tom spatřovat závazný právní názor, podle něhož tato lhůta ke dni vydání zrušujícího rozsudku neuplynula.

[9] Přestože krajský soud shledal výše uvedenou podstatnou vadu řízení, zabýval se i určením okamžiku, od kterého začala plynout subjektivní promlčecí lhůta, a posouzením, zda žalobce uplatnil námitku promlčení v rozporu s dobrými mravy. Obě otázky posoudil oproti stěžovateli odlišně. Subjektivní promlčecí lhůta počala plynout dne 14. 8. 2018. Od tohoto dne totiž byla osobou oprávněnou k podání žaloby na náhradu škody likvidátorka, u které není zřejmé, že by se na vzniku škody jakkoliv podílela. V tomto ohledu je druhé rozhodnutí stěžovatele v rozporu s podklady, ze kterých stěžovatel vycházel. Krajský soud nepřisvědčil ani tomu, že by žalobce uplatnil námitku promlčení v rozporu s dobrými mravy. Stěžovatel vycházel z toho, že jedinou osobou oprávněnou k podání žaloby a současně k uplatnění námitky byl žalobce, ovšem osobou oprávněnou k uplatnění práva na náhradu škody byla rovněž likvidátorka.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalobce

[10] Stěžovatel podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodů, které podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s., navrhl jej zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení. Tvrdí, že napadený rozsudek je založen na nesprávném posouzení v judikatuře dosud neřešené právní otázky, zda se ve vztahu k lhůtě podle § 148 odst. 6 daňového řádu použije právní úprava stavení lhůty podle § 41 s. ř. s.

[11] Krajský soud v této souvislosti nesprávně vyložil závěry rozsudku rozšířeného senátu č. j. 9 Afs 95/2021-64, který se zabýval tím, zda § 41 s. ř. s. staví lhůtu podle § 148 odst. 5 daňového řádu, bylo-li řízení před správními soudy zahájeno po 31. 12. 2010. Použití § 41 s. ř. s. rozšířený senát vyloučil s ohledem na to, že § 148 odst. 4 písm. a) daňového řádu obsahuje pravidlo o stavení lhůty po dobu řízení, které je v souvislosti se stanovením daně vedeno před soudem ve správním soudnictví a před Ústavním soudem. K otázce stavení lhůty uvedené v § 148 odst. 6 daňového řádu se rozšířený senát nijak nevyjádřil. Tato lhůta však není běžnou lhůtou pro stanovení daně, ale zvláštní prekluzivní lhůtou, ve které lze daň za specifických podmínek stanovit bez ohledu na běh lhůty pro stanovení daně. Právě proto se na ni nepoužijí pravidla pro běh, stavení a přerušování lhůty pro stanovení daně. Právní názor krajského soudu by měl za následek, že by se rozhodování o daňové povinnosti po právní moci trestního rozsudku stalo rozhodováním na jeden pokus. Použití § 41 s. ř. s. by naopak v souladu s jeho

smyslem umožnilo vydání nového rozhodnutí po zrušení správního rozhodnutí soudem. Poslední den lhůty podle § 148 odst. 6 daňového řádu ve spojení s § 41 s. ř. s. tak připadl na 7. 1. 2025, přičemž druhé rozhodnutí stěžovatele nabylo právní moci 18. 9. 2024.

[12] Kromě toho stěžovatel zpochybňuje i závěry krajského soudu týkající se promlčení závazku k náhradě škody. Pokud ve druhém rozhodnutí o odvolání uvedl, že nenalezl osobu, jejíž zájmy by nebyly v rozporu se zájmy společnosti DEMOSTAVBY a která by byla oprávněna uplatnění práva na náhradu škody, měl tím na mysli i to, že se taková osoba o škodě a o tom, kdo je povinen k její náhradě, nedozvěděl. Důkazní břemeno ohledně promlčení nesl žalobce, který tuto námitku uplatnil. Stěžovatel mohl na tvrzení žalobce, že likvidátorka byla osobou, která se na vzniku škody nijak nepodílela a byla oprávněna za společnost DEMOSTAVBY uplatnit právo na náhradu škody, reagovat až v řízení před soudem, kde bylo toto tvrzení poprvé uplatněno. Žalobce se navíc v žalobě nevyjádřil ke všem skutečnostem relevantním pro určení počátku promlčecí lhůty. Teprve v replice spojil počátek promlčecí lhůty s přihlášním pohledávek správce daně do likvidace, krajský soud ale tuto repliku stěžovateli nezaslal a neumožnil mu, aby se k ní vyjádřil. Tato vada řízení měla vliv na zákonnost rozhodnutí o věci samé. Nesprávně krajský soud posoudil i rozpor námítky promlčení s dobrými mravy.

[13] Žalobce souhlasí s krajským soudem v tom, že se § 41 s. ř. s. na běh lhůty podle § 148 odst. 6 daňového řádu nepoužije. Jeho použití by bylo možné jedině v případě, že by jej daňový řád výslovně připouštěl, případně pokud by jeho vlastní úprava byla neúplná. Prekluzivní lhůty nelze vykládat extenzivně ve prospěch veřejné moci. Rovněž v otázce promlčení závazku k náhradě škody se žalobce ztotožnil s krajským soudem. Promlčecí lhůta počala plynout jmenováním likvidátorky, která byla nejen oprávněna ale i povinna jednat jménem společnosti a chránit její majetkové zájmy. Nebylo rozhodné, že likvidátorka žádné kroky směřující k uplatnění náhrady škody neučinila. Počátek běhu promlčecí lhůty je totiž navázán na objektivní možnost se o rozhodných skutečnostech dozvědět, nikoliv na skutečnou aktivitu oprávněné osoby. Námitka promlčení nebyla ani uplatněna v rozporu s dobrými mravy.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[14] Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost je přípustná, byla podána osobou k tomu oprávněnou, včas a z důvodů, které zákon připouští. Za stěžovatele jedná pověřená osoba s vysokoškolským právnickým vzděláním, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Bylo tak možné přezkoumat rozsudek krajského soudu v mezích rozsahu kasační stížnosti a v ní uplatněných důvodů, jakož i z hlediska možných vad, k nimž by bylo třeba přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[15] Kasační stížnost není důvodná.

[16] Žalobce byl jako ručitel vyzván k úhradě daňového dluhu společnosti DEMOSTAVBY, přičemž povinnost ručení měla vyplývat z § 171 daňového řádu ve spojení s § 159 odst. 3 občanského zákoníku. Nejvyšší správní soud se již zákonností ručitelské výzvy zabýval v rozsudku č. j. 10 Afs 4/2024-38 a v podstatné míře potvrdil správnost úvah daňových orgánů. Za významnou však považoval otázku případného promlčení uvedeného ručitelského závazku. Jelikož se stěžovatel odmítl touto otázkou i přes uplatněnou námitku v předchozím řízení zabývat, byla mu věc vrácena k dalšímu řízení. V něm mělo být sporné již jen to, zda byl závazek ručení podle občanského zákoníku promlčen, nebo nikoliv. Vedle promlčení ale vyvstala také otázka, zda ručitelská výzva nabyla právní moci před uplynutím lhůty podle § 148 odst. 6 daňového řádu. Daň byla totiž následkem jednání, které bylo předmětem pravomocného rozhodnutí soudu o spáchání daňového trestného činu. Pro posouzení věci bylo rozhodné,

pokračování

zda tato lhůta uplyne vždy koncem druhého roku následujícího po roce, v němž nabylo rozhodnutí soudu právní moci, nebo zda se po dobu řízení před soudem staví podle § 41 s. ř. s.

[17] Požadavek, aby zákonodárce stanovil lhůtu, po kterou trvá oprávnění správce daně stanovit daň, plyne ze zásady právní jistoty. Ta předpokládá, že zásahy veřejné moci do soukromé sféry jednotlivce budou v zásadě vždy limitovány během času. Ústavní soud zdůraznil, že „[p]onechání možnosti stanovit daň bez ohledu na běh času by otevíralo prostor ke zpochybnění postupu správce daně i s ohledem na požadavky rovnosti a zákazu diskriminace. Je proto povinností zákonodárce, aby svým rozhodnutím vymezil běh a délku lhůty pro stanovení daně způsobem, který bude vedle veřejného zájmu na řádném výběru daní přiměřeně zohledňovat i právní jistotu daňových subjektů“ (nálezn Ústavního soudu ze dne 15. 9. 2015, sp. zn. Pl. ÚS 18/14, č. 299/2015 Sb., odst. 36).

[18] Lhůtu pro stanovení daně, resp. prekluzi daně, upravuje § 148 daňového řádu. Podle odstavce 1 obecně činí 3 roky a počne běžet dnem, v němž uplynula lhůta pro podání řádného daňového tvrzení, nebo v němž se stala daň splatnou, aniž by zde byla současně povinnost podat řádné daňové tvrzení. Odstavce 2 až 4 stanoví pravidla pro prodloužování, přerušování a stavení lhůty pro stanovení daně. Pro posuzovanou věc je významný odstavec 4 písm. a), podle něhož lhůta pro stanovení daně neběží po dobu řízení, které je v souvislosti se stanovením daně vedeno před soudem ve správním soudnictví a před Ústavním soudem. Podle odstavce 5 lhůta pro stanovení daně končí nejpozději uplynutím 10 let od jejího počátku. Prodloužení, přerušování ani stavení této maximální desetileté lhůty nepřichází v úvahu (srov. rozsudek NSS ze dne 31. 5. 2012, č. j. 9 Afs 72/2011-218, č. 2676/2012 Sb. NSS).

[19] Pro posuzovanou věc zásadní § 148 odst. 6 daňového řádu, ve znění účinném do 30. 6. 2025, stanovil, že „[v] důsledku jednání, které bylo předmětem pravomocného rozhodnutí soudu o spáchání daňového trestného činu, lze daň stanovit do konce druhého roku následujícího po roce, v němž nabylo rozhodnutí soudu právní moci, bez ohledu na to, zda již uplynula lhůta pro stanovení daně“. Do znění účinného od 1. 7. 2025 zákonodárce doplnil, že takto stanovit daň lze i v případě, že se tohoto jednání dopustila osoba odlišná od daňového subjektu a toto jednání má přímý dopad na daň daňového subjektu. Ve věci žalobce ke shodnému závěru již Nejvyšší správní soud ve zrušujícím rozsudku dospěl výkladem původního znění zákona. Konečně odstavec 7 míří na případy, kdy daňový subjekt podáním daňového tvrzení a současným uhrazením tvrzené daně včetně jejího příslušenství usiluje o zánik trestní odpovědnosti účinnou lítostí. Stanovit daň lze v takovém případě nehledě na jinak již zaniklé právo stanovit daň.

[20] Podle § 41 s. ř. s. stanoví-li zvláštní zákon ve věcech přestupků, kárných nebo disciplinárních nebo jiných správních deliktů lhůty pro zánik odpovědnosti, popřípadě pro výkon rozhodnutí, tyto lhůty po dobu řízení před soudem podle tohoto zákona neběží. To platí obdobně též „o lhůtách pro zánik práva ve věcech daní“.

[21] Rozšířený senát v rozsudku č. j. 9 Afs 95/2021-64 posoudil zákonnou úpravu lhůty pro stanovení daně podle § 148 daňového řádu jako zvláštní úpravu, která „zakotvuje plnohodnotnou a dle svého obsahu výlučnou úpravu lhůt pro stanovení daně (srov. obsah tohoto ustanovení včetně pravidel pro stavení lhůty v odst. 4 po dobu řízení, které je v souvislosti se stanovením daně vedeno před soudem ve správním soudnictví a před Ústavním soudem). Právě výlučnost § 148 daňového řádu jako zvláštní úpravy je důvod, pro který je vyloučeno použití § 41 s. ř. s. V oblasti daňové se tak stal § 41 s. ř. s. obsoletní, nepoužitelný“ (odst. [22] citovaného rozsudku rozšířeného senátu). Přestože řešil časovou působnost obou ustanovení, za východisko svých úvah pojal právě to, že daňový řád obsahuje ucelenou úpravu prekluzivních lhůt včetně samostatné a odlišné úpravy stavení lhůt v průběhu soudních řízení, čímž vylučuje použití § 41 s. ř. s.

[22] Rozsudek rozšířeného senátu se výslovně nezabýval lhůtou podle § 148 odst. 6 daňového řádu, neboť to nebylo třeba pro posouzení tehdy předložené právní otázky. V něm vyslovený právní názor nicméně obecně vylučuje stavení lhůty na základě § 41 s. ř. s. ve všech případech, kdy se použije lhůta pro stanovení daně podle § 148 daňového řádu, což Nejvyšší správní soud potvrdil v různých souvislostech i ve své následné judikatuře (např. usnesení rozšířeného senátu ze dne 5. 2. 2025, č. j. 1 Afs 231/2022-44, č. 4670/2025 Sb. NSS, odst. [41], nebo rozsudek NSS ze dne 9. 1. 2026, č. j. 7 Afs 31/2025-92, odst. [22] a [23]).

[23] Uvedený právní názor se použije i ve vztahu k lhůtě pro stanovení daně podle § 148 odst. 6 daňového řádu. Tato lhůta nepochybně působí zásah do právní jistoty, jde však o výjimku z jinak definitivního vypořádání materiálních vztahů mezi veřejným rozpočtem a daňovým subjektem. Její důvod spočívá v mimořádné závažnosti jednání, které bylo pravomocným rozhodnutím soudu posouzeno jako trestný čin. Zákonodárce při ní zohlednil intenzitu porušení veřejného pořádku a zásahu do řádného fungování daňového systému tak, že vymezil dobu, po kterou je třeba dát přednost zájmu na správném stanovení daně a odstranění důsledků trestné činnosti před ochranou důvěry daňového subjektu v uplynutí lhůty pro stanovení daně podle čl. 148 odst. 1 až 5 daňového řádu.

[24] Pro posouzení použitelnosti § 41 s. ř. s. není podstatné, že daňový řád přímo ve vztahu k lhůtě podle § 148 odst. 6 daňového řádu nestanoví zvláštní úpravu jejího stavení. Rozhodné je, že pravidla stavení lhůty jsou součástí zákonné úpravy lhůty pro stanovení daně jako celku. Ustanovení § 148 odst. 6 daňového řádu stanoví zvláštní lhůtu, v níž lze daň stanovit bez ohledu na to, zda podle § 148 odst. 1 až 5 daňového řádu lhůta pro stanovení daně ještě běží, nebo již uplynula. Právě v tom spočívá speciální povaha této lhůty, kterou zdůraznil Nejvyšší správní soud v některých svých stěžovatelem odkazovaných rozhodnutích (např. rozsudky NSS ze dne 12. 8. 2021, č. j. 8 Afs 292/2020-23, č. 4242/2021 Sb. NSS, odst. [25], nebo ze dne 12. 10. 2021, č. j. 1 Afs 182/2021-53, odst. [31]). Stavení lhůty pro případ řízení vedeného před soudem ve správním soudnictví nebo před Ústavním soudem sice zákonodárce v § 148 odst. 4 písm. a) daňového řádu připustil, nikoliv však ve vztahu k maximální lhůtě podle § 148 odst. 5 daňového řádu, ani lhůtě podle § 148 odst. 6 daňového řádu. Nešlo o opomenutí, nýbrž úmysl zákonodárce. Z tohoto důvodu není dán žádný důvod odchytil se od právního názoru rozšířeného senátu, že úprava lhůty pro stanovení daně podle § 148, včetně lhůty podle jeho odstavce 6, je „*plnobodotná a dle svého obsahu výlučná*“, a z tohoto důvodu vylučuje použitelnost § 41 s. ř. s.

[25] Tyto závěry nejsou dotčeny ani tvrzením stěžovatele, že stanovení daně po pravomocném rozhodnutí soudu o spáchání daňového trestného činu bude bez možnosti stavení lhůty zpravidla rozhodnutím na jeden pokus. Je na daňových orgánech, aby v takto stanovené lhůtě přesahující dva roky řádně stanovily daň daňovému subjektu. Lze předpokládat, že k tomu budou mít k dispozici také důkazy, které vedly soud v trestním řízení k rozhodnutí o spáchání daňového trestného činu.

[26] Nejvyšší správní soud uzavírá, že § 41 s. ř. s. se ve vztahu k lhůtě pro stanovení daně podle § 148 odst. 6 daňového řádu nepoužije. Lze tak přisvědčit závěru krajského soudu, že pokud trestní rozsudky ve věci žalobce nabyly právní moci dne 8. 9. 2021, daňové orgány mohly pravomocně rozhodnout o jeho daňové povinnosti nejpozději do 31. 12. 2023. Stěžovatel nicméně rozhodl o odvolání žalobce až dne 18. 9. 2024, čímž překročil oprávnění vyplývající z § 148 odst. 6 daňového řádu. Za této situace se již nebylo třeba zabývat námitkami vztahujícími se k promlčení ručitelského závazku podle občanského zákoníku. Pro posouzení věci by to bylo nadbytečné.

pokračování

IV. Závěr a náklady řízení

[27] Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou a nezjistil ani žádnou z vad, ke které by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Kasační stížnost proto zamítl podle § 110 odst. 1 věty poslední s. ř. s.

[28] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud tak, že úspěšný žalobce má vůči neúspěšnému stěžovateli právo na náhradu nákladů řízení, které důvodně vynaložil (§ 60 odst. 1 věta první za použití § 120 s. ř. s.). Žalobci náleží náhrada nákladů řízení za jeden úkon právní služby (vyjádření ke kasační stížnosti ze dne 17. 2. 2026) podle § 11 odst. 1 písm. d) a § 10b odst. 5 písm. a) ve spojení s § 7 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů. Jelikož tarifní hodnota sporu přesahuje 500 000 Kč, výše odměny činí 10 300 Kč. Žalobci dále náleží náhrada hotových výdajů ve výši 450 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Zástupce žalobce je plátcem daně z přidané hodnoty (č. l. 60 spisu krajského soudu), pročež je třeba zvýšit odměnu advokáta a náhradu hotových výdajů o tuto daň ve výši 21 %, tj. o částku 2 257,50 Kč. Celkově je tedy stěžovatel povinen zaplatit žalobci na nákladech řízení o kasační stížnosti částku 13 007,50 Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. srpna 2026

L. S.

JUDr. Radan Malík v. r.
předseda senátu